

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasil

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi — ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia številka 12.

Svetovna politika pa avstrijski Slovani.

II.

Tu pa je točka, katera mora brigati pred vsem Čehoslovane, Slovence in tudi Hrvate, še ne še tudi drugih avstro-ogrskih Slovanov.

Usoda imenovanih slovanskih narodov je po današnji konstelaciji v nekaki zvezi ali zavisnosti od rešenja občeturškega vprašanja. Dogodki v Makedoniji in v obče na Balkanih morajo zanimati zapadne Slovence; in, če kedaj, imajo vzrok dovolj, zaresno premišljevat svojo lastno položje. Na Balkanih se bo igralo, bolj ali manj, za dobro ali hudo usodo tudi zapadnih Slovanov. In gorje jim, ako ostanejo brez priprav za nadaljnjo in še mnogo potrebnišo obrano svojega narodnega obstanka.

Tu, tu, gospoda politička, kolikor nosijo odgovornost za usodo zapadnih Slovanov, naj dobro premišljujejo, kako postopajo v tem prevážnem, usodnem času!

Ako bi politiki zapadnih Slovanov dobro premišljevali vse to, kar se dogaja skrivno in očitno, in vse, kar se prigotavlja glede na reševanje turškega in s tem združenih zapadno-evropskih političnih premišljevanj, bi gotovo ravno ti politiki zapadnih slovanskih narodov kritično odbirali svoje delo, opuščali vprašanja druge, tretje in še niže stopnje, pa bi osredotočali vse sile zapadnih Slovanov za glavni cilj, za vsakovrstno važno oboroževanje v brambo narodnega obstanka teh narodov.

Avstro-ogrška notranja politika pa je doslej ostala taka, da ni hotela reševati nacionalnega vprašanja med svojimi narodi. Ona je zapletla te narode v take boje z nacionalnimi nasprotniki in vladnimi sistemi samimi, da vodje teh slovanskih narodov niso mogli z lahka misliti tudi na zunanje nevarnosti, ki so ob enem nevarnosti za skupno monarhijo. Nekoliko se torej dajo opravičiti politiki avstro-ogrskih Slovanov s tem, da so jih notranja vprašanja odganjala od potrebnega presojevanja zunanjih vprašanj, katera se jednako in nekoliko še bolj dostajajo tudi zapadnih Slovanov v obče. Vendar pa je bilo poslednjih let toliko svetovnih dogodkov in toliko spletke med diplomacijo raznih velevladij, da je vse to moralo siliti v premišljevanje vse tiste činitelje slovanske, kateri se bavijo z javnim življenjem. Že napredovanje samo velikomestne politike povsodi na zemskem površju in izlasi tudi v Turčiji in po balkanskih neturških državah je moglo in moralo dovolj spodbujati k premišljevanju vseh tistih vprašanj, ki se tičejo tudi zapadnega Slovanstva.

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Episal Ksaver-Šandor-Gjalski; prevel M. C. XXVI.

V enem kotu je bila mala mizica, nekaj za damsko igro, a sedaj je služila Veri kakor pisalna mizica. Na njej so bile razložene knjige do zida, a pri strani se je dvigal kup modrih debelih zvezkov — Verini gospodarski računi. Nad staromodno posteljo, ozko in kratko, je visela na zidu krasna litografska kopija Renijevega Krista, a pod isto sti bili nameščen fotografiji matere in Blanche. Okvira sta jima bila okičena svežimi venčiči.

Ko se je Vera nahajala zopet v svoji sobi, sela je na kratki divančič, prevlečen z modro tkanino, a v obrazu se jej je prikazala zopet prejšnja zamišljenost. Hkratu sti se jej očesi orosili in pokrila si je obraz z obema rokama. Že dlje časa sem jej je bilo pogostoma kakor oni zidni krat v vrtu in Vera je občutila v sebi nekaj novega, nenavadnega. Tisto mladostno nedoločeno hre-

Tako premišljevanje se je pa pač le v najmanjših merah moglo ali moralo izvrševati; kajti mi vidimo, da je politika balkanskih držav, še bolj pa avstro-ogrskih Slovanov, poprek neznatna, malenkostna in na mnogo strani naravnost pogubna. Se stališča svetovne politike — svetovne nevarnosti, ki grozi zapadnim Slovanom in nekoliko celo balkanskim politično-samostalnim slovanskim narodom, bi bilo moralo notranje slabljenje v strankarstvu prenehati, pa vršiti se leto, kar bi za najhujšo brambo dajalo še vedno primerne ali vsaj dostojnega orožja!

Mi ne moremo ne vedeti, ne prorokovati, da-li niso zapadni Slovani že zamudili odločilnega dela in doseganja odločilnih uspehov; toliko pa je danes jasno bolj nego kedaj, da sedaj se pripravljajo in se je deloma tudi že pripravil odločujoči svet obče politike za to, da bo odločeval najbrže — konečno usodo tudi zapadnih slovanskih narodov in nekoliko gotovo tudi usodo balkanskih slovanskih držav.

Tudi to je očitno, da namere Slovanom sovražnih velevladi nikakor niso take, da bi ugodno odmerjale to usodo velikega dela in kolikor možno vsega Slovanstva. Damokljev meč v podobi zapadnih velevladi visi že blizo in grozeče nad nami! To niso besede z veljavno prazne slame. Dejstva, očitne namere potrjujejo veliko nevarnost, ki grozi najbolj zapadnim Slovanom in najhujše, ker so na najneugodnejšem, nam Slovcem! Pred to toliko blizko nevarnostjo bi morali prenehati nakrat vsi notranji prepiri!

Zunanja nevarnost je danes večja in hujša od vseh drugih!

Fran Podgornik.

Javni shod

političnega društva »Edinost« v Šklednju dne 5. aprila 1903.

(Zvrstetek.)

Na poziv predsednikov, kdo dalje želi besede, se je oglasil zborovalec Krizmančič, ki je drastično in zdravim humorjem pripovedoval, kako on redno zahaja na galerije mesta zbor in kako se je vsikdar prepričal, kako vsa večina, in žujo seveda tudi Banelli, stoji pokorno pod poveljstvom Veneziana. Dalje je z navdušenostjo razpravljaval o treh sovražnikih, ki nam groze. Hud sovražnik so nam Nemci, hud Italijani, a najhujši slovenski renegatje. Temu primerno se je obrnil do zborovaleev z iskrenim pozivom: bodimo zvesti, bodimo zložni, bodimo zjedinjeni!

penenje, ki je že samo po sebi v vsaki osemnajst — devetnajstletni duši, se je v zadnji čas pojavljalo pogostje in močnejše. Nenadoma in brez vnanjega povoda se jo je včasih oprijemala brezkrajna žalost, včasih visoka radost. V svojem vsakdanjem zanimanju ni več nahajala vsikdar onega užitka in zadovoljstva kakor doslej. Vedno je bilo nekaj, ki jej je kakor od strani metalo na dušo ali svojo senco ali svoje avitile žarke. In ona ne bi bila mogla povedati, kaj se tu meša v njeno notranjost; celo v svoji skrbi za očetovski dom, katerega se je bala izgubiti, ni več čutila v sebi tistega nadvladovanja tiste skrbi kakor paprej. Včasih jo je zalotilo še nekaj bolj čudnega. Dosedaj jej ni bilo mnogo mari, kaka jej je vnanjost, a sedaj si je z zanimanjem ogledavala svoj obraz, celo tudi svoje telo, in o tem jej je preletela telo neka razkošna slast, a v to se jej je mešalo neko usmiljenje do same sebe, neka črna tuga, ker da se kakor siromašna deklica nikdar ne povsopne do sreče in da nikdar ne postane komu — žena. A na vse zadnje: zakaj naj ne bi? Tudi o tem vpra-

Tem besedam je sledil viharen, demonstrativen, dolgo trajajoč aplavz.

Dalje se je oglasil za besedo zborovalec Anton Miklavce, ki je spre govoril:

Dragi mi bratje! Vsaka tri leta nam je stopati v volilno borbo, vsaka tri leta nas zove politično društvo »Edinost« na boj. Tudi danes nas je sezvalo semkaj, da se pripravimo in zložimo za boj. Prišli smo, da se brat z bratom tega okraja združimo v bojno vrsto. Tu smo zbrani kakor zavedni in poštene moške, kakor vestni davkoplačevalci, ki se nismo nikoli odtežali svoji dolžnosti do občine, dežele in države. Tu smo torej ljudje, ki moremo zahtevati, naj nam dajo našo pravico, tu smo, da si določimo svojim bodočim zastopnikom moža, kakoršnjega hočemo mi sami. Mi smo imeli že različnih zastopnikov. Ali med vsemi je bil eden jedini, ki se je res boril za naše koristi. To je bil tukajnji domačin, naš sovaščan, odličen Škedenje, gospod dr. Andrej Sanein. (Ploskanje in živio-klici.) Izvolili smo si bili sicer enkrat najodličnejega moža v naši okolici, nepozabnega voditelja tržaških Slovencev, g. Ivana viteza Nabergoja, ali vsi veste, kako nasilje je izvršila večina mestnega sveta proti njemu. Brez vsacega veljavnega vzroka, le iz golega sovražstva do njegove osebe in — do nas vseh (Viharen pojav ogorčenja) niso hoteli verificirati izvolitve Ivana viteza Nabergoja. (Vsestranski klici: Slava njegovemu spominu!) In tako ta izvoljen naš niti ni prišel od tega, da bi se boril za naše koristi...

Danes smo torej zopet zbrani, da si določimo moža svojega zaupanja. Z njegovo izvolitvijo moramo dokazati, da smo mi gospodarji na tej zemlji, da si ne puščamo zapovedati od tujerodnih vavljencev! Prihitimo na volične vsi, da se bomo šteli, da pokazemo svetu, koliko nas je. Iz svoje srede smo si izbrali moža in sedaj je dolžnost naša, da delamo vsi za njegovo izvolitev! In on je tega vreden. On je naš, on živi med nami, on deli z nami žalost in veselje — in če trpimo mi, je on naš o trpin. (Viharen aplavz.) Vsi, vsi na delo, da bo izvoljen naš Anton Sanein-Drejač. (Ploskanje, živio-klici, in kar gromelo je: Hočemo, hočemo!) Predlagam torej kandidatom za I. okraj gospoda Antona Saneina-Drejača! (Ponovni aplavzi in vsklikanje.)

Ko je bila vsprejeta ta kandidatura, enoglasno in ob občnem navdušenju, je naljeval g. Miklavce:

Mi ne sovražimo nikogar, mi spoštujemo tudi italijansko prepričanje. Mi ne zahtevamo od nobenega Italijana, naj voli našega moža. Zshtevamo pa, naj tudi oni spoštujejo naše prepričanje, našo pravo, našo ljubezen

šanju jej je vsikdar prihajal na misel Lev. On se jej je videl umen, dober in zanimiv. Vse trenutke, preživljene žujim, si je ponavljala v duhu in o tem se je bala vedno, ni-li bil morda nezadovoljen žujo. Doseči njegovo zadovoljstvo — zdela se jej je prava sreča. Ko je Zlatica jela šaliti se in jo zbadati, kako da Lev vedno povsprašuje o njej, in je pridodala, da ni nikakega dvoma, da je Lev zaljubljen vanjo, se je v Veri hkratu dvignil silen val radosti, ali v isti čas se jej je zvalila na dušo tudi silna bojazen, da to ne more biti, in dozdevalo se jej je skoro nemogoče, da bi on, človek, ki je tako razumen in naobražen, ki ni našel doslej v mestu ni ene deklice sebi primerne, mogel sedaj naenkrat počutiti za njo tako čustvo. Ne — ne — in ona tudi ni hotela v svoji skromnosti pripisovati nikake važnosti Zlaticinim besedam, in je le prosila isto s solznimi očmi, naj se ne šali iz takih stvari in naj nikdar več ne govori o tem. Ali sama je vendar o vsaki priliki navajala tako, da bi jej Zlatica govorila o Levu, a v svojih mislih si je govorila, kako bi ga ona napra-

do te naše zemlje, naše lasti. Za to svojo last moramo v borbo vsi. Zadnjič se je bilo dogodilo, da je tudi nekaj naših glasovalo za nasprotnika. Danes ni čas, da bi jim to očitali, danes je marveč dolžnost naša, da pozabimo, da odpustimo, da se spomnimo, da smo si braje in da si bratski sežemo v roko! (Frenetičen aplavz; zborovaleci so priredili govorniku burno ovacijo.) Tu vidim danes tudi mož, ki zadnjič niso glasovali z nami, ali prepričan sem, da ga danes tu ni nasprotnika (Klici: Ne, ne, ga ni!). Vsi smo bili krščeni v isti cerkvi, vsi pri istem kamenu — skupni krst bodi vez, ki naj nas spaja vseh! Tako bodi! A če bi se vendar našel le še en edini naših, ki bi tudi to pot glasoval proti nam, jaz mu želim tu javno, da bi nikdar več ne glasoval ne za Slovence in ne za Italijana! (Frenetično odobravanje.)

Za besedo se je oglasil zborovalec Josip Sanein, ki je toplimi besedami priporočal vsprejeto kandidaturu. On pozna dobro nasvetovanega kandidata. Isti ima lepo obdelana zemljišča, je torej dober kmet; isti ima uzorno urejeno gospodarstvo, je torej vzoren gospodar; isti ima lepo vspevajočo trgovino, je torej umen trgovec; isti se z razumom zanima za javno življenje, je torej inteligen ten muž; isti je nepremično zvest naši zastavi, je torej pošten slovenski rodoljub! To je pravi kandidat za nas! A ker so tudi taki, ki so zadnjič volili nasprotno, prišli danes semkaj, je to dokaz, da soglašajo z nami glede te kandidature. (Vseobča pohvala.)

Zborovalec F. Šuman je utemeljeval na to resolucijo, s katero je tudi shod v Šklednju pozval politično društvo »Edinost«, naj stori vse možno, da se nova dela v tržaški luki oddado kakor domači tvrdki in absolutno ne italijanski tvrdki Facaoni in tovariši.

Pojasnivši stvar je predsednik Mandić dal na glasovanje to resolucijo, ki je bila enoglasno vsprejeta ob vsklikih, ki niso bili ravno laskavi za našo vlado.

Daljni govornik je bil zborovalec Sanein, ki je menil, da ta toli lepi shod ne sme minoti, da ne bi se spomnili prijazno sosedov junakov — Riečanjev. (Ob teh besedah je zagromelo po dvorani, da se je kar vse treslo. Ljudje so mahali alobuki in robci. In od vseh strani so klicali: Pojdemo za njimi!) Govornik je zaključil s predlogom, naj današnji shod sporoči Riečanjem svoje prisrčne simpatije.

Ponovili so se prejšnji prizori.

Zadnji govornik je bil dr. Edvard Slavik, ki je spregovoril:

vila srečnega, kako bi hotela živeti samo zanj, kako bi se žrtvovala zanj, ako bi bila njegova — njegova! V takih trenutkih jo je premagovala tista silna želja prave ženske duše, da bi se odrekla svoji volji in da izgine popolnoma v bitju družega ljubljene bitja. — In ogleduj se v zrealu koketnim nasmeškom od glave do pete — zardečila je do vrh čela in se vprašala: »A zakaj da ne bi mogla koga osvojiti? — Na vse zadnje — na vse zadnje — nismo ravno grdi — ah — in kako bi si prizadevala, da bi bila vredna take sreče in da bi se oddolžila — —!«

Ona sama se je borila proti takim navalom srca in domišljije. Ni hotela verovati, da ljubi, prepričavala se je, da ona niti misliti ne sme na tak razvoj svojega življenja — ona, siromašna deklica, ki ima slednjič svojo nalogo pri svojem starem obnemoglem očetu. »Ne — ne — to je grdo od mene, ne krščanski egoizem je — pak slednjič — ali je res, da jaz ljubim Leva?«

(Pride še.)

Dovolite mi, spoštovani zborovalci, da vam povem še eno — pravljico. (Veselo.) Bil je smrekov gozd. Po tem gozdu so se vozile nabrušene sekire. To je povzročilo grozen strah med mladimi smrekami. V tem svojem strahu so se obrnile do stare izskušene smreke, naj jim svetuje, kaj je storiti? Stara smreka jih je vprašala v svoji modrosti: So-li tiste ostre sekire imele tudi toporišča? Na dobljeni odgovor, da toporišč niso imele, jih je stara smreka potolažila in poučila: Nič se vam ni bati onih sekir, dokler jim ve same ne daste toporišč!

Dragi zborovalci, ta pravljica vam daje lep, zlat nauk. Sovražstvo drugorodcev je nabrušena ostra sekira; ali ni nam nevarna, dokler jej mi sami ne damo toporišča, to je, dokler mi sami ne gremo na roko tujinstvu s svojo nezavednostjo, se svojim izdajstvom. Dokler mi sami ostanemo zvesti in značajni, dotlej tujinska sekira ne bo imela toporišča! (Ploskanje in živio-klic).

V zaključnem svojem govoru je predsednik Mandić radostno glasom povdarjal uzorno vedenje zborovalcev na tem divnem shodu. Danes smo čuli prekrasnih besed iz mnogih ust. Ali besede so le ženske in dejanja — moške! Sedaj mora priti dejanje, da ne doživimo sramote, da bi na volitvah propali. Nasprotniki poskušajo vse, tudi podkupovati vas bodo hoteli. Vi pa ostanite trdni, neomajni, da na dan volitve v tem okraju izvojujemo sijajno zmago, vašemu okraju v čast in korist, narodu v ponos. (Vsestranski klic: Hočemo! Hočemo!)

Politični pregled.

V Trstu, 10. aprila 1903.

O položaju. V velikem tednu smo, tikom pred prazniki; v dobi torej, ko politika navadno miruje in potihuje trušč vsakdanjega boja. V palači na Francovem ringu na Dunaju vladata mir in tišina, a oni, ki navadno hrupé v onih prostorih, so se razpršili na vse vetrove, med drage svojece.

V parlamentu je navstal mir za nekoliko dni. Ali vrenje v javnosti, izlasti po novinah, noče potihnuti. Struna, ki je prišla v gibanje po parlamentarnih dogodkih, izlasti v češkem klubu, se noče pomiriti, ampak zveni dalje po češki javnosti, na shodih in po novinah. V čeških novinah se živahno razpravlja dalje o tem, kar se je zgodilo, in o tem, kar se ima zgoditi. Eni tožijo, drugi branijo in opravičujejo. In kako grede mnenja navskriž! Dočim trde eni, da to, kar se je zgodilo, sprememba v taktiki Mladočehov, je pravi zločin na interesih in bodočnosti naroda češkega, pa trde drugi, da ravno to je bilo edino možno in primerno v obrambo teh koristi.

Naravnost paradoksnost nam zveni, ko čitamo danes, da se je eden članov češke aristokracije zavzemal na nekem shodu za taktiko skrajnega radikalizma. V Zasumku pri Kolínu je namreč te dni na volilnem shodu govoril grof Adalbert Sternberg in je ostentativno naglašal: »mi Čehi smo Avstrija« ter je izdajal parolo: Proč od Dunaja! Po vsej deželi naj zagromi bojni klic: Ne vdajmo se! Čehi morajo zahtevati: državno pravo, avtonomijo, njim odgovorno ministerstvo! Govornik se je skliceval na testament Riegrov in je v zmišlu tega testamenta priporočal zlogo med narodom. Dokler se je Rieger držal gesla »Ne vdajmo se!«, je imela češka politika uspehov, potem je začel odjenjavati in — sledil je polom staročeške stranke!

Vse drugače govori neki češki poslanec v »Information«, ki zatrja, da je ogromna večina članov mladočeškega kluba prišla do prepričanja, da se z obstrukcijo ne da nič doseči, in je uverjen, da tudi volilci pridejo do tega spoznanja.

Čehi dana ne bodo več motili normalnega funkcioniranja parlamenta.

»O tem treba — pravi — imeti pred očmi — dejstvo, da se je posrečilo pridobiti naklonjenost monarhovo za češke poslance, ter da isti nemorejo hoteli in bi tudi ne bilo v interesu naroda, ako bi to boljšanje motili brez koristi. Do spremembe češke taktike je dovedla krona, ne pa vlada.«

Ako ta izvajenja v »Information« odgovarjajo resnici, potem treba priznati, da se je tu pridružil nov važen moment, katerega treba jemati v račune, ako hočemo sediti o spremembi češke taktike.

Ali budi kakor hoče, naj zmaga ta ali ona struja: v Pragi, na Češkem, je sedaj težišče notranjega avstrijskega položaja.

Položaj na Ogrskem je kritičen do skrajnosti, akuten. Sedaj se ne bije več boj le za vojno predlogo in nagodbene predloge, ampak za ustavo samo. Radi vojne predloge obstruira ogrska opozicija — vse, tudi proračunski provizorij! Ali z drugimi besedami: navstalo je stanje, da bi uprava države mogla ostati brez parlamentarnega dovoljenja sredstev, ki jih potrebuje država!! Opozicija je pripravljena rešiti proračun in tudi nagodbo, ako vlada zapostavi vojno predlogo. Vlada pa noče čuti o tem, ker pravi, da bi to pomenjalo kapitulacijo večine pred manjšino in bi bil porušen s tem majoritetni princip, na katerem sloni ravno parlamentarno življenje in ustavno vladanje.

Te dni sta bila na Dunaju ogrski ministriški predsednik Szell in minister za kmetstvo, baron Fejervary. Po tem, kar pišejo dunajske novine povodom tega obiska, bi bilo sediti, da se vlada ogrska ne misli umakniti pred opozicijo, in hoče raje izvenustavnim potom, na svojo odgovornost, brez parlamentarnega dovoljenja, poskrbeti za to, češar treba državna mašina za svoje funkcioniranje. Zdi se, da vlada računa o tem, da se inteligentnejši sloji na Ogrskem ustrašijo takega stanja in da javnost sama nastopi proti obstrukciji, čim bo videla, da ta način parlamentarnega bojevanja spravlja v nevarnost ustavo samo, parlament sam.

Trebalo bi le vedeti, v koliko so ta pričakovanja ogrske vlade opravičena v resničnem razpoloženju ogrske javnosti?

Ali zanimivo v visoki meri je to vsakako, da ista Ogrska, ki je toli ponosna na svojo ustavo in na konstitucionalni zmisel svojih Madjarov, stoji pred možnostjo razveljavljenja ustave, če tudi le začasnega.

Štrajk v Rimu. Včeraj zjutraj imeli so štrajkujoči tiskarji shod, na katerem se je predlagalo, naj se stavcem lista »Messaggero« dovolijo delati, da bo mogel ta list nepristransko poročati o dogodkih. Ta predlog je bil odklonjen. Tekom dneva se je dogodilo več konfliktov med štrajkoveci in redarstvom, oziroma vojskovanjem, a do krvavih sporov ni prišlo, pač pa se je dogodilo mnogo (nad 100) arštiranj.

Sinoči imeli so posvetovanje zastopniki različnih delavskih zvez in so sklenili, da se imajo vsi delavci, razun tiskarjev, podati na delo in da imajo tiskarji sami nadaljevati štrajk. Tudi o tem slučaju se more toraj trditi, da je generalni štrajk dosegel popoln fijaško, ker najprej so štrajkali tiskarji sami in potem so socijalisti proglasili generalni štrajk, da bi tako pomagali štrajkujočem tiskarjem. Predvsem je treba povdarjati, da do generalnega štrajka radi pomanjkanja discipline sploh ni prišlo, ker je mnogo delavcev kljubu proglašenju generalnega štrajka še nadalje delalo. Slednjič pa je žalostno končal tudi ta dozdevni generalni štrajk še predno so štrajkujoči tiskarji kaj dosegli. Ves aparat generalnega štrajka je bil toraj brezuspešen in vsa ogromna škoda, katero je ta štrajk povzročil brez vsake koristi.

Štrajk na Nizozemskem. Število štrajkujočih in onih delavcev, ki so vsled štrajka brez dela, znaša v Amsterdamu kakih 25000. Delavska zveza odposlala je ravnateljstvu železniških družb spomenico, v kateri izjavljajo štrajkoveci, da so pripravljene podati se na delo ako se vsprejmejo zopet vsi delavci. Ravnateljstva se do sedaj niso mogla še sporazumeti glede stališča, katero imajo zavzeti nasproti tej spomenici.

Zatrjuje se pa, da je vodstvo nizozemskih železnic sklenilo ne stopiti za sedaj v pogajanja z načelništvom zveze delavcev.

Tudi vodstvo nizozemskih državnih železnic je odklonilo predlog vodstva delavske zveze, da bi stopilo z isto v pogajanja.

Tudi delavci v mestni plinarni so se pridružili štrajkovecem.

Sinoči so se svetilke po mestu prižgale s pomočjo policije.

V Rotterdamu so orožniki streljali včeraj na gručo železničarjev, kateri se niso hoteli odstraniti z obsežja kolodvora. Jeden železničarjev je bil ubit.

Odbor, kateri vodi štrajk, obrnil se je do socijalistov v Angliji, Franciji in Nemčiji za podporo.

Po vseh nizozemskih mestih dogodili so se večji ali manjši konflikti med demonstranti in redarstvom, oziroma vojaštvom.

Zakon proti štrajkom na Nizozemskem. V nizozemski poslanski zbornici razpravlja se sedaj zakonski načrt glede štrajkov.

V večerajnji seji so socijalistični in liberalno-demokratični poslanci govorili proti temu zakonskemu načrtu.

Slednjič pa je bil z veliko večino (81 proti 14 glasom) ta zakon vsprejet. Točka druga tega zakona določuje, da se imajo kaznovati vsi železniški uslužbenci, kateri stopijo v štrajk.

Zbornica je tudi sklenila, da se ima ustanoviti brigada vojaških železničarjev, ki bodo v slučajih štrajka nadomestovali štrajkovce.

Tržaške vesti.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel nocoj ob 8. uri jako važno sejo. Gg. odborniki in njih namestniki naj pridejo gotovo. — Pozvani so tudi gg. kandidati.

Zasluzeno povljanje. Z zadovoljstvom doznajemo, da je bil upravitelj tukajšnjega c. k. arhiva katastralnih map, gospod Žarkoljub pl. Struppi, imenovan zemljemercem prvega razreda, a da ostane nadalje na svojem dosedanem mestu, katero je on znal urediti posebno točnostjo in spretnostjo v obče zadovoljstvo.

Spoštovan uradnik in hrvatski rodoljub, strog nasproti sebi v izpolnjevanju svojih dolžnosti, znal si je vsikdar ohraniti potrebno nepristranost ter ostajati nepristopen strankarskim strastem, dočim si je pridobil naklonjenost in ljubezen ne samo svojih predstojnikov in tovarišev, ampak vseh onih, ki prihajajo v dotiko z njim.

To imenovanje pomenja čin pravičnosti in pravice, ker je v resnici zaslužen. Mi mu častitamo pristrčno v živi želji, da še dolgo ostane na svojem mestu čil in zdrav in da ga nam Bog poživi še mnogo let.

Pozor volilci prvega okraja! Od zanesljive strani smo doznali, da hoče italijanska stranka v prvem okraju delati na ta način zmešnjavo, da bo priporočala mesto našega slovenskega kandidata, domačina g. Antona Sancin-Drejača, nekega družega Antona Sancin, da bi tako cepila slovenske glasove in bi dobil na ta način večino glasov njih prvi italijanski kandidat, ki bo baje znani dr. Spadoni. Opozarjamo torej volilce in posebno voditelje, naj se ne dajo begati po tem manevru in naj na glasovnice napišejo določno in natančno ime našega kandidata g. Antona Sancin-Drejača pok. Mateja. Posebno jim pa priporočamo, naj vržejo proč vse one glasovnice, ki se jim bodo morda od kakega anonimnega »odbor« usiljevale po pošti!

Tehtni vzroki in neljube posledice. Ravnokar doznajemo od zanesljive strani:

»Te dni so bili pri gospodu namestniku gospod c. kr. dvorni svetnik in ravnatelj policije gosp. Busich, župan dr. Sandrinelli in vodja italijanske večine v mestnem svetu, dr. Venezian.

Raznesla se je govornica, da se je ob tej priliki grof Gočs obvezal za predstojee volitve v prilogi stranki dr. Veneziana.

Ta vest je povzročila veliko razburjenje med člani patrijotičnih društev: veteranskih, »giovenū patriotica« in odbora za postavljenje spomenika pokojni cesarici Elizabeti.

Včeraj in danes kroži med člani teh društev okrožnica, ki iste pozivlja na protest in začenja se celo agitacija na razpuščanje teh društev. Tako nam poroča zanesljiva oseba.

Oficijozni glas o Riemanjih. Včerajšnja številka tukajšnjega oficijoznega glasila, »Trieste« priobčuje zanimiv članek o riemanjskem vprašanju, kateri članek je gotovo inspiriran od vladnih krogov. Gotovo ustrežemo našim čitateljem, ako jim tukaj podamo doslovni prevod tega članka. — Evo ga:

»Iz slovenskih listov doznajemo, da je minolega tedna odšla v Zadar deputacija Riemanjcev, katera se je predstavila tamšnjemu grško-vstočnemu (pravoslavnemu) škofu, preosveštenosti Nikodemu dr. Milašu in ga naprosila, naj na kompetentnih mestih stori potrebne korake, da se prebivalci Riemanj sprejmejo v pravoslavno cerkev.

Deputacija je izjavila, da je od vseh Riemanjcev pooblaščen naprositi škofa Milaša za intervencijo ter da so Riemanjci — z ozirom na zapreke, na katere so naleteli, ko so hoteli izvršiti svoj prvi sklep t. j. prestopiti k unijatskemu obredu — odločno in soglasno sklenili vsprejeti pravoslavno vero.

Njegova preosveštenost Milaš je vzel za zapisnik prošnjo in izjavo deputacije, kakor tudi vzroke, s katerimi je dokazovala upravičenost Riemanjcev ter je obljubil, da se zavzame za stvar.

Medtem v Riemanjih — vedno glasom zatrdil slovenskih listov — prebivalstvo še vedno ne zahaja v cerkev.

Mora se celo reči, da kar se tiče vere vlada tamkaj popolna anarhija. Vaški župan, ki si je prisvojil pravice, katere pripadajo duhovniku, vodi verske obrede: priporočuje duše mrtvim, vodi pogrebe in postopa o pokopavanju mrličev kakor duhovnik.

Ako bo šlo tako naprej, začel bo slednjič celo deliti zakramente.

Potrebno je toraj, da se enkrat stori konec tem anormalnostim in da se reši riemanjsko vprašanje.

Okolnost, da je ta poziv priobčen ravno v listu »Trieste«, čegar zveze s tržaško vlado in preko te tudi s škofijo, so notorične — ta okolnost mora osupniti v prvi hip, potem pa usiljuje misel, da one, ki so se igrali s toli resnim vprašanjem, postaja strah.

Tu imamo torej na važnem mestu priznanje, da v Riemanjih vlada sedaj v verskem pogledu anarhija. A kako je prišlo do tega?

Krivo so cerkvene in posvetne oblasti, ker niso hotele dati narodu, do česar ima isti pravico. Niso hotele dati, da-si jim je moralo biti po vsem, kar se je godilo, jasno, da ta narod ne odjenja za nobevo ceno! Niso hotele dati narodu materinega jezika v cerkvi, upirale so se pravo naroda; zato naj nosijo tudi odgovornost na tem, do česar je prišlo v Riemanjih.

Mesto da prihajajo sedaj s zapoznelimi pozivi na rešenje riemanjskega vprašanja, naj bi se bili raje pokazali pametno odjenljive — dokler je bil še čas za to.

Das ist der Fluch der bösen That...

Na adresu gospoda Sandrinellija.

Praška »Politika« prinaša brzojavko, da je tržaški župan Sandrinelli naložil poslancu Baseviju, naj pri ministerskem predsedniku, kakor voditelju ministristva za pravosodje, uloži energičen protest radi rabe slovenskega jezika na kazenskem sodišču.

Temeljem te vesti je »Politika« naslovila te le besede na adresu tržaškega župana:

Zdi se, da je signore Scipio vitez Sandrinelli, podestà tržaški, popolnoma desorientiran glede avstrijskih razmer, ker bi sicer moral vedeti, da v prvo on niti pravice nima v to, kaj »nalagati« poslancu, in da, v drugo, postopanje sodišča precizno odgovarja določilom avstrijskih zakonov. Čudno je tudi to, da je svojo »ordonanco« poslal ravno poslancu trgovinske zbornice.

Kako — radi nas imajo! Pišejo nam: Prav je imel včerajšnji vaš dopisnik, da je povedal kako — »radi« imajo signori tržaške okoličane!

Da bo ta »grozna ljubezen«, ki jo goje ti signori do vsega, kar je slovensko, še bolj jasna, dovolite, da povem tudi jaz svojo.

Za 6. okraj naše okolice kandidira naš rojak in domačin v tem okraju — gospod dr. Slavik.

V tem okraju ni niti 2 odstotka pravih Lahov in vendar si upa tržaška esmorra postavljati proti kandidatu v osebi »ribiča« Cumarja!

V tem obstoji torej vsa njihova — ljubezen do naših okoličanov! Kumar ali Cumar, kakor se že imenuje ta — nekdanji pobiralec »čikov«, kandidira sedaj že v 4. mestnem razredu in bo s pomočjo raznih pometačev cittadinov tudi izvoljen. Da pa nepravi zmešnjavo in da oživi sovražstvo med našimi res dobrimi okoličani, kandidira ta slovenski odpadnik tudi v šestem okraju naše okolice: On in žnjim tržaški Lahji vedo dobro, da se s takim izvajanjem dobrih in poštenih naših okoličanov neti le sovražstvo in razpor, ali ta »dobra« gospoda nimajo drugega posla nego da — v mestu grdo izkoriščajo revne ribiče, v okolici pa netijo sovražstvo med tamšnjimi brati! Na vse te irredentarske umazanosti pa si »Independente« upa še apostrofirati tržaške Slovence, češ: ako bi bili nekoliko bolj pametni, bilo bi za nje bolje!

S tem, da nam gospoda o vsakih volitvah mečejo polena pod noge; s tem, da porablajo vsako možno priliko v to, da si (popolnoma po nepotrebnem) vzgajajo sovražnike — s tem bijejo sami sebe po zobeh, a ob enem skr-

bojo, da se na ta način ohrani in še poostreje nepotrebno sovražstvo med nami in njimi!

Zakaj pošiljate proti nam okoliščanom — svoje izzivalce, ki nimajo najmanjšega namena, da bi res koristili naši revni okolici?

Zakaj seti možje, izvoljeni že v mestu, ne potegnejo za nas, ako res goje ljubezen do nas? Oni so torej izzivalci. Oni netijo sovražstvo med mestom in okolico in le oni bodo odgovarjali za slučaj, ako mi ta polena, vržena nam pod noge, pograbimo in jim zalučamo v hinavske glave!

Kako »dobri« so z nami, je pokazal, pred 3 leti v Šklednju izvoljeni Banelli, ki, ne samo, da ni nič storil v korist prvega okraja, ampak je nastopal celo proti interesom okraja, kateri mu je podelil največjo čast, ki jo more podeliti komu prebivalstvu!! To naj bi bile torej one, toliko proslavljane »dobrote« !!!

Izlečič. Pišejo nam: Doznavi iz »Edinosti« o izletu nekaterih Kolašev in Kolašic, namerjanem za prib. ponedeljek, smo se včeraj popoldne podali v tržaški Sv. Križ z namenom, da si ogledamo prostore, vas in da se prepričamo o varnosti 10 minut dolge ceste, ki vodi od kolodvora v Sv. Križ! »Italijanski« lukamatija, ki pa vozi vse vozove polne samih Slovencev in Slovencev, nas je z vsjo mogočo počasnostjo privlekel pred malo hišo, na kateri stoji napis »Sa. Croce«, kar pomenja (kakor so nam tolmačili oni, ki umejo laški) Sv. Križ! Cesta od kolodvora do vasi je bila lepa, gladka in povsem varna.

V Sv. Križu smo našli vse v najlepšem redu. Vaščani so zelo prijazni in brez malih izjem — vsi narodni! Da se pa kedo ne prestraši, povemo naj, da je prebivalstvo sv. Križa — vključno temu, da nekateri običajno voljo nasprotnega, lahonskega kandidata — vse in samo slovenske narodnosti.

Vas je velika in lepa, in je iz gostilne, kjer se prihodnji ponedeljek vstavijo tržaški izletniki, krasen razgled na naše morje.

Vožnja stane se zabavnim vlakom III. razreda do sv. Križa in nazaj — samo 50 stot. Odhod s kolodvora južne železnice ob 2. in pol uri popoldne. Na svidenje!

»Predstražarje«.

»Slovansko pevsko društvo« je preložilo svoj na 26. t. m. nameravani koncert.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je podaril gosp. Ivan Prelog, trgovec v Trstu, v počestčenje spomina pok. svoje matere 50 K.

Uvrščenje davčnih zavezancev v davčne razrede za občo pridobarino. C. kr. finančno ravnateljstvo nam javlja:

Finančni minister je določil v zmislu § 12. odstavek 7 zakona od 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 dan 1. junija 1903 kakor čas, do katerega se je smeti o uvrščanju davčnih zavezancev v davčne razrede za občo pridobarino, v svrhu sestave družbenih kontingentov za 4. priredbeno dobo 1904/1905, ozirati na prirastke in odpadke davku podvrženih podjetij in opravil.

Oni davčni zavezanci, ki žele enotno obdačenje podružnih zavodov skupno z glavnim podjetjem, opozarjajo se na določbo § 27, odstavek 4 navedenega zakona, po katerem je take prošnje podati vsaj šest mesecev pred pričetkom dotične priredbene dobe na finančni deželni oblasti.

Kadar se nahajajo zavodi, ki jih je enotno obdačiti v raznih deželah, je vsaka dotičnih deželnih oblasti upravičena, da vsprejema prošnje.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 11. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo valed naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica dei Forai 5, železna blagajna; ulica San Giusto 3. 10 klg. mila in razno; ulica San Lazzaro 8, 17 kajig Broekhaus-Conversation Lex con; Androna dell' Olmo 4, spomeniki in kamen; Kolonja 132, hišna oprava; ulica Crocoda 5, ogledalo in stol.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 7.6, ob 2. uri popoldne 12.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 749.7. — Danes plima ob 9.06 predp. in ob 8.32 pop.; oseka ob 10.46 predpoludne in ob 9.45 popoldne.

Kakor je splošno znano, dajajo Mauthnerjeva semena za repo in klajo velik dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetličje.

Vesti iz ostale Primorske.

× Župnikom v Ždrenju (okraj Poreč), katero selo je predmetom hudih bojov, je bil te dni od hišnih gospodarjev izvoljen župnikom odločni naš rodoljub in nečak nepozabnega vladike Dobrile, veleč. gosp. Simon Červar. Kraljeli so se zastoj trudili, da bi prepredili to izvolitev. Zastoj so strahovali in grozili. Za gospoda Červarja je glasovalo 153 hišnih gospodarjev in le 15 njih za nekega drugega svečenika. Če bo ta volitev potrjena, česar se je nadejati, pokazati hoče tamošnje ljudstvo, da ono je element miru in reda — in da nemire proizročajo le laški svečeniški reformatorji v Trstu.

× Krstič — aretiran. V reškem »Novem listu« čitamo: Vsled zahteve e. k. tribunala v Trstu, ki je došla tukajšnjemu mestnemu tribunalu, naložil je ta poslednji mestnemu redarstvu, naj prime poznane dra. Ivana Krstiča, ki je bil od onega tribunala obsojen radi žaljenja na časti potom tiska v tri mesece zapora. Temeljem te odredbe je naložil redarstveni viši komisar Derenič, da je dra. Krstiča prijeti. Prijeli so Krstiča v pisarni dra. Maylenderja, pri katerem je bil v službi kakor pisar. Krstiča so odveli najprej na redarstvo, a potem na kaštel, od koder ga izroče avstrijskim oblastim.

× Priznanje našim odvetnikom. »Naša Sloga« piše ozirom na korak naprej, ki smo ga napravili v borbi za pravo našega jezika v sodni praksi:

S temi vspehi se morejo ponahati naši gospodje odvetniki v Trstu, ki so svojo vstrajnostjo in požrtvovalnostjo prisilili sodne oblasti na vršenje zakona: na tem jim bo hvaležen ves narod.

Izgled tržaških slovenskih odvetnikov in rodoljubov morali bi posnemati tudi naši odvetniki širom Istre ter uporno zahtevati na okrožnem sodišču v Rovinju in od tamošnje državnega pravdnistva, kolikor od vseh okrajnih sodišč, da se s hrvatskimi strankami vodijo razprave jedino hrvatski in da se vsi spisi znjimi in proti njim izdajajo jedino v tem jeziku.

Slovenski rodoljubi v Trstu pridejo brez dvoma skoro tudi do slovenskih oziroma hrvatskih porotnih razprav, ker njihovi prvaki ne bodo mirovali, dokler tudi v tem pogledu ne bo ustreženo zakonu. Naprej torej: odločno, vstrajno in požrtvovalno za ravnopravnost našega materinega jezika na vseh javnih oblastih!

× Požari v gozdnih kulturah. »Eco del Littoral« javlja, da je v zadnjih dneh v 8 različnih občinah goriško-gradiščanskih zgorelo vsega skupaj 177000 smrek na prostoru 22 hektarjev. Materijalna škoda se ceni na 5112 K.

× V pomoč Dalmaciji. Zadarski »Narodni list« je izvedel, da je ministerstvo za notranje stvari določilo 100.000 K za lajšanje bede v Dalmaciji.

Vesti iz Kranjske.

* Na mesečni semenj v Ljubljani minolo sredo je bilo prigvanih 865 konj in volov, 170 krav in 89 telet, skupaj 1115 glav. Kupčija je bila za plemeno kakor za pitano živino jako živahna, za konje pa srednja. Kupei so došli iz Morave in s Tirolskega in so nakupili kakih 200 glav pitanih volov.

Vesti iz Štajerske.

— Sijajna zmaga v celjski okolici. Iz okolice Celja nam pišejo: Izvojevan je boj — izvojevan častno, sijajno. Okoliška občina je ostala, kar je bila in kar bo, ako Bog dade in slovenska zavednost — naša, slovenska! Izvojevan je boj, ki se je vodil z neše strani tako odločno, da smo nasprotnika že poprej tako ukrotili, da si niti ni upal več blizu in da na zvršetku volilne borbe niti sodeloval ni. Z velikimi nadami, objestno so nemakutarji zapričeli borbo za našo občino, jeli so pisati pismo — kakor so menili — z zlatim peresom, ali zapečatili so je — z blamsžo, z begom z bojišča! Na dan volitev si niso upali več blizu in le od daleč so gledali in opazovali volilce in jo potem odpihali, da je ni bilo več sledi o njih.

Tako smo izvojevali popolno zmago v vseh treh razredih. Zdaj se moremo nekoliko oddahniti in bomo mogli te svete velikonočne praznike praznovati s sladko zavestjo pošteno izvršene narodne dolžnosti. Vsa čast našim

volilcem. Živela narodno probujena in zavedna okolica!!

Vesti iz Koroške.

+ Nekaj nenavadnega v tem času. V »Miru« čitamo:

V nedeljo popoldne, dne 5. aprila, je pripodil ledeni sever nad nas precej hudo nevihto. Bliskalo je in grmelo kakor ob kakem poletnem dnevu. — Paž nekaj nenavadnega o tem času. Višje hribe je pobelil sneg.

+ Kdo hujska? Dne 18. sušca je bil izvoljen novi odbor celovške podružnice »Südmärke«. V odboru je en sam meščan (tesarski mojster Lerchbaumer), drugi so malone vsi cesarski ali deželni uradniki. Oni, ki živijo od davčnih novcev, katere morajo trdo plačevati tudi Slovenci, vodijo gibanje, naperjeno na to, da se uničijo Slovenci?

Razne vesti.

Ljubavna drama v vojašnici. V vojašnici četrtega gardnega polka v Berlinu se je te dni izvršila krvava ljubavna drama. Poročnik Cronaci je imel z neko deklico ljubavno razmerje. Deklica je prišla te dni k njemu v vojašnico. Kakor naenkrat — proti 11. uri zvečer — so se začeli klicati na pomoč. Ko so prihitali ljudje, našli so poročnika mrtvega in s prestreljeno glavo, njo pa težko ranjeno.

Verska statistika vse zemlje. Načelnik kraljevega statističnega urada v Stuttgartu, ravnatelj Zeller, je izdal statistiko pripadnikov ver vse zemlje. Po Zellerjevem računu znaša število prebivalstva vse naše zemlje okroglo 1.544.510.000. Od teh je 534.940.000 krščanov, 10.860.000 izraelitov, 175.290.000 mohamedanov in 823.420.000 je pripadnikov drugih veroizpovedanj, 214 milijonov je Brahmanov, 121 milijonov budistov. Po Zellerjevi statistiki spada na vsakih 1000 prebivalcev 346 krščanov, 7 izraelitov, 114 mohamedancev in 523 pripadnikov drugih veroizpovedanj.

Grozen čin zblaznele matere. Na Dunaju je soproga poštnega komisarja Scheigerja ustrelila svojo lastno 4-letno hčerko. Vzela je zjutraj, ko je bila sama, speče dete k sebi v postelj in je ustrelila v sence. Ko so po tem groznem činu in začuvši strel, prihitali drugi hišni prebivalci, je nesrečna žena ležala povsem apatično poleg mrtvega otročiča. Revici, ki je bila že dolgo sila nervozna, se je zmešalo v glavi. Drugi trije otroci na srečo niso bili doma.

40.000 kron znaša glavni dobitek loterije za ogrevalne sobe. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da bo srečkanje neprekleno dne 23. aprila 1903 in da se vsi dobitki izplačajo od dotičnih zalagateljcev s 10% odbitkom v gotovini.

Bila je zasluga rajnega župnika Kneippa, da je prvi opozoril na zdravstveno tako imenitno sladno kavo, ki jo je potem Kathreiner s posebnim izumom izvajal tako izobno z okusom znate kave. S tem pa še danes ta edino pristna »Kneippova kava« tako bistveno razlikuje od vseh podobnih izdelkov in zato je tudi župnik Kneipp firmi Kathreinerjevi izključno in za vse čase podelil pravico, da za svojo Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo uporablja njega ime in slika kot varstveno znamko. Vendar pa se na škodo občinstvu kar oprazen ječem ali pivovarski slad po krivem prodaja za »Kneippovo kavo«. Da se varujete škode, zahtevajte vselej izrečno pristno Kathreinerjevo sladno kavo v izvornih zavojih z varstveno znamko »Župnik Kneipp« in z imenom »Kathreiner«.

Brzojavna poročila.

Velik požar.

LVOV 10. (B.) Kakor javljajo listi iz Tlumaža je tam velik požar uničil 40 stanovanj in gospodarskih poslopij z vsemi zalogami na ovsu in senu.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 10. (B.) Glasilo se, da se je včerajšnji ministerski svet posvetoval o vojaških odredbah in ukrenil tozadevne priprave za slučaj potrebe.

CARIGRAD 10. (B.) Pri Kumanovem, na železnični progi mej Skopljem in Zibevči so prijeli dva Bolgara, ko sta skušala otipreti sklepe šin.

Štrajk v Rimu.

RIM 10. (B.) Društvo črkostavcev in zbornica delavcev s a izdala proglaš, v katerem pozivljata delavce vseh strok, izrzmši jedino črkostavce, naj gredo zopet na delo. Delavci so tudi res takoj zopet začeli delati. — Mesto se kaže zopet normalno.

Štrajk na Nizozemskem.

AMSTERDAM 10. (B.) Razsvetljava mesta je le omejena. Prižgali so le jeden del svetilk in še te pod varstvom vojakov. Društvo črkostavcev je sklenilo, da prične agitacijo za štrajk osebja velikih listov, toda jeden del črkostavcev je prišel v tiskarne za dogotovljenje zjutranjih izdanj. Mesto je popolnoma mirno.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarске zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to nalasč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, modern sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTONI
GISSHÜBLER
naravn
alkoholna kiselina

Zahvala.

Podpisani družini se najtopleje zahvaljujete vsem onim, ki so jima povodom smrti njiju matere oziroma, stare matere, ustneno ali pismeno izrekli svoje sočutje kar jima je bilo v veliko tolažbo v teh težkih urah, in posebno še onim, ki so drago pokojnico spremili k večnemu počitku

V TRSTU, oz. Ločah, dne 9. aprila 1903.

Žaljujoči rodbini Zadnik in Prelog.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25,000.000 K. Izplačane odškodnine: 75,000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

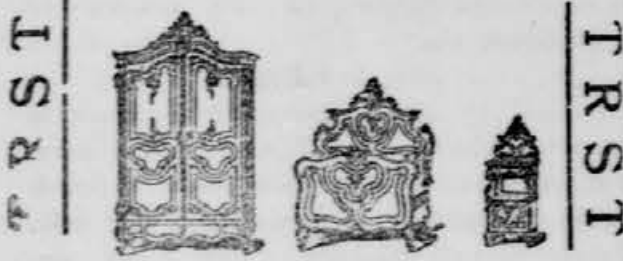
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslopa in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

TOVARNA POHIŠTVA IGNACIJ KRON

dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.
Novi cepiki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

Išče še ostan zbirana poučevati književodstvo v irgovske stroški v slovenskem in nemškem jeziku. Ponudbe na upravo „Edinosti“.

Gulielmo Brod & C.°

poznana trdka s

POHIŠTVOM
najelegantnejše vrste
ZAJAMČENE KAKOVOSTI
po najnižjih cenah

Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.
KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

**PREDNO KUPITE
PERILO**

blagovolite obiskati

veliko skladišče angleške
platenine in kotenine

trdke

Vittorio Gasperini

TRST — ul. Nuova 15. — TRST

kjer se prodaja po stalnih cenah
z 10% odbitkom.

Kdor nakupi blaga za 10 K vdobi poseben dar.

VZORCI SE NE DAJAJO.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Cenike razpošilja franko.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
(vogal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev
in tapecarij.

- Popolno opremljene sobe. -
Konkurenčne cene.

Naroče se dostavijo razven embalaže franko na
kolodvor ali brod v Trstu.

Paglianova pijača

●●● prof. Ernesta Pagliano ●●●

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje pose v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.

Odlikovano na narodni farmacevtični razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko.

Naroče je naslovljati na trdko

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

**Predzadnji
teden**

Glavni dobitek

kron **40.000** kron

**Srečke za ogrevalne sobe
(Wärnestuben-Lose)
po 1 krono**

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.°, Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiff
mann, S. Tavella, Figli di O. Zuculin
v Trstu

Vsi dobitki se od prodajalcev izplačajo z 10% odbitkom v gotovini.

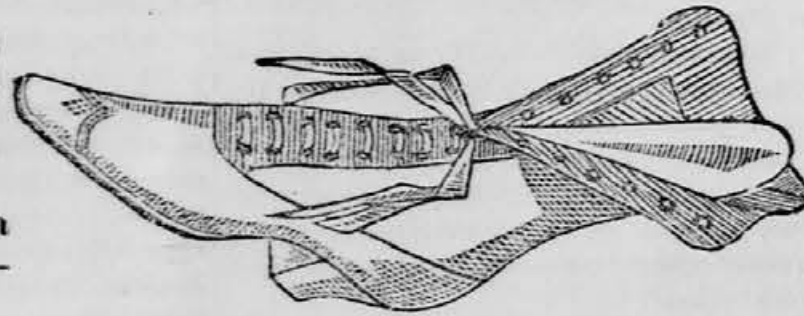
Največa zaloga obuvala v deželi

čevljarnice v Mödling-u

Trst, Corso 27

Gorica ul. Caserma 9

črni moški čevlji od gl. 3.50 do 8.50
barv. „ „ „ 5.00 „ 7.50
ženski čevlji „ „ 3.50 „ 8.50
ženski nizki odprti „ „ 2.50 „ 4.75

Velik izbor obuvala za
— deklice in dečke. —

V trgovini se govori slovensko, italijansko in nemško.

Prodajalnica obuval Julija Romanelli CORSO 8.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Obuvala za gospode

čras, angleška po gl. 3.20, rumena,
po gl. 3.50

Specialiteta ubuval za dečke.

Obuvala za gospe.

črni ali rumena, angleška po gl. 3.50
nizki čevlji lakirani ali beli po gl. 1.90

Naroče po meri.

Rujavi čevlji za moške ali ženske po gl. 2.50

Prodajalnica ur F. Haslinger

zaprišežen izvedenec in urar e. kr. priv.
južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti št. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše
v katerisikoli množini in katerisibodi vrste,
kako: kronometri itd. z vso natančnostjo in
točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

!! Lepota !!
! Pomlajenost !

Kdor! trpi na spuščajih na obrazu, prišu, zakoznih črvih, rudečem nosu, grčasti, razpokani ali nečisti koži, na luskah, odpadanju lasij, naj pošlje svoj naslov na

M. FEITH Dunaj VI.

Mariahilferstrasse 45.

Vsak vdobi brezplačno »Migljaji za negovanje lepote« kakor tudi poskušajo izvrstnega kozmetika proti pošiljati 30 stotink v znakah za poštnice in troške.

Snovij za možke obleke

v velikem izboru, najmodernejše vrste, prodaja po jako ugodnih cenah dobroznana prodajalica sukna

Maccari & Pross

ulica Malcanton št. 3.

Na zahtevanje se izvrše od izvrstnih krojačev tudi obleke po meri ter se pošiljajo vzorec brezplačno in franko.

MUZIKALIJE-

Katalogi za

Klavir

Harmonium

Gosli

Cello

Citre

Komorno godbo

Orkester

Kitaro

Pesmi

Humoristiko

Zbore

Duete, Tercete

Dela za učenje

itd. razpošilja

brezplačno

in franko

OTTO MAASS

aloga Muzikalij DUNAJ VI/2, Mariahilferstrasse 91

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in renta

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavaica 2,000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavi v slučaju ženitve ali prehoda v vojake zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso tš.
7. Telefon 469.

Razglednice

slovenske, raznovrstne, prodaja na drobno tabakarnar Lavrenčič, na trgu della Caserma.

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8

s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zal go kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico maa da more v polni meri zadostiti vsem zahtovz cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srjace, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platenega in bombažnega blaga, prvot in pričkov ter vsake vrste perila bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naroče na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatanneje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spjetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.